

Міністерство освіти і науки України
Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza (Rzeszów, Polska)
Narxoz University (Almaty, Kazakhstan)
Сумський національний аграрний університет
Полтавський державний аграрний університет
Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та
інформаційних технологій
Кафедра маркетингу

**МАТЕРІАЛИ
XIV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МАРКЕТИНГОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРОДУКТОВОГО РИНКУ»**

24 травня 2022 року
м. Полтава

УДК 631.1.027:338.439.5(477)
ББК 65.050.9(4УКР):65.9(4УКР)42

Маркетингове забезпечення продуктового ринку. Збірник тез XIV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 24 травня 2022 року). Полтава: ПДАУ. 2022. 220 с.

У збірнику надруковані матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Маркетингове забезпечення продуктового ринку».

Відповідальність за зміст та редакцію наукових праць несуть їх автори. Матеріали можуть бути корисні для студентів, магістрантів, аспірантів та викладачів вищих навчальних закладів.

<i>Тютюнник С.В.</i> Напрями логістичного управління діяльністю підприємств.....	114
РОЗДІЛ III. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МАРКЕТИНГУ	
<i>Вербицька А.В.</i> Комплекс лідогенерації через канал соціальних мереж для стартапу.....	119
<i>Дронова Т.С., Дробот А.В.</i> Маркетинг як інструмент підтримки економіки у військовий період.....	122
<i>Йолгіна Ю.Ю.</i> Тренди в hr-сфері.....	126
<i>Ілляшенко В.П., Майборода О.В.</i> Соціальні мережі як ефективний інструмент маркетингу.....	127
<i>Кошова Л.М.</i> Інноваційний маркетинг "зеленої" енергетики: бізнес стає екологічним.....	130
<i>Крамаренко С.О., Даниленко В.І.</i> Інноваційні технології в маркетингу.....	135
<i>Лисенко І.В.</i> Вплив сучасних інноваційних технологій на розвиток маркетингу.	137
<i>Орел А. М.</i> Ефективне управління репутацією та алгоритмом PR-комунікацій.....	139
<i>Орел В. М.</i> Комунікативні бар'єри як інструмент ефективного спілкування у сучасному суспільстві.....	142
<i>Прядко О.М., Тарасов І.Ю.</i> Підвищення конкурентоспроможності курятини як засіб соціально-відповідального food-маркетингу.....	144
<i>Свіжесвський М.Р., Дядик Т.В.</i> Інноваційні маркетингові технології як напрям підвищення ефективності комунікацій.....	147
<i>Сеник К.І., Майборода О.В.</i> Електронна комерція в інфраструктурі товарного ринку, як нова форма продажу товарів і послуг	149
<i>Сердюк О., Даценко Є., Горбатюк Л.</i> Основні напрями розвитку маркетингу в Україні та їх вплив на діяльність органів влади.....	151
<i>Терещенко І.О.</i> Особливості налаштування таргетингової реклами у ADS Manager Facebook.....	153
<i>Хурдей В.Д.</i> Інноваційні маркетингові технології у митній справі.....	156
<i>Хурдей В.Д., Гета М.В.</i> Сучасні тренди digital-маркетингу.....	160
<i>Хурдей В.Д., Зарецька В.Є., Соколенко В.В.</i> Функції маркетолога під час війни..	162
<i>Шумкова О.В.</i> Маркетинг у інноваційній діяльності сільськогосподарських підприємств.....	164
РОЗДІЛ IV. МАРКЕТИНГОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПІДПРИЄМСТВ АПК	
<i>Білоткач І.А.</i> Маркетингове забезпечення інституціонального розвитку конкурентоспроможного органічного агровиробництва України.....	169
<i>Дейнега І. О., Пясецький Р. О.</i> Фактори впливу на конкурентоздатність виробника солоду.....	173

Тютюнник С.В.
кандидат економічних наук, доцент
Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава, Україна

НАПРЯМИ ЛОГІСТИЧНОГО УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

Розвиток логістики в Україні здійснює вплив на економічний потенціал та розвиток взаємопов'язаних галузей. Оптимізація логістики – одне із важливих питань під час воєнного стану, так як здійснює важливий вплив на економіку держави. У довоєнний час спостерігалася позитивна динаміка розвитку вітчизняної логістики. Проаналізуємо за даними Державної служби статистики України динаміку та структуру обсягів перевезених вантажів за видами транспорту за 2020-2021 рр. (табл., рис.).

Таблиця 1

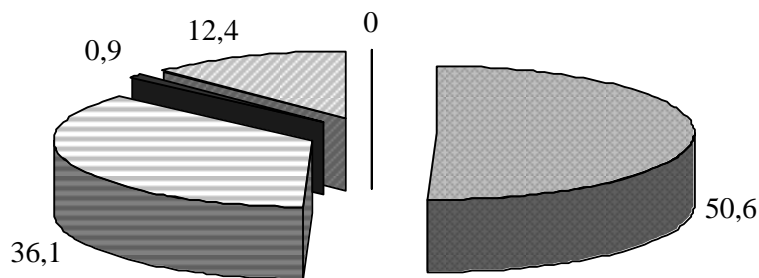
Динаміка та структура обсягів перевезених вантажів за видами транспорту за 2020-2021 рр.¹

Вид транспорту	Січень 2020 р.	2020 р.	Частка, %	Січень 2021 р.	2021 р.	Частка, %	Січень 2022 р.
Транспорт, млн. т	43,8	600,1	100,0	42,8	621,3	100,0	46,4
У % до попереднього періоду	87,2	88,8	х	97,8	103,5	х	108,4
Залізничний, млн. т	23,9	305,5	50,9	22,1	314,3	50,6	26,2
У % до попереднього періоду	97,4	97,6	х	92,4	102,9	х	118,4
Автомобільний, млн. т	12,9	191,4	31,9	12,7	224,0	36,1	13,9
У % до попереднього періоду	91,0	78,4	х	98,1	117,0	х	110,1
Водний, млн. т	0,3	5,6	0,9	0,2	5,3	0,9	0,3
У % до попереднього періоду	116,8	91,9	х	87,8	95,2	х	121,7
Трубопровідний, млн. т	6,7	97,5	16,3	7,8	77,6	12,4	6,0
У % до попереднього періоду	59,8	86,5	х	116,6	79,6	х	77,3
Авіаційний, млн. т	0,01	0,1	0,0	0,01	0,1	0,0	0,01

¹Розраховано за даними Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

За результатами аналізу статистичних даних (табл.) упродовж 2020-2021 рр. та у січні 2022 р. спостерігалася збільшення обсягів перевезених вантажів. Так, зокрема, у 2021 р. порівняно із 2020 р. цей показник збільшився на 3,5 %, а у січні 2022 р. порівняно із січнем 2021 р. – на 8,4 %. У розрізі видів транспорту збільшення відбулося по обсягах перевезених вантажів залізничним (на 2,9 %) та автомобільним транспортом (на 17,0 %), а скорочення – водним (на 4,8 %) та трубопровідним транспортом (на 20,4 %).

У структурі перевезень (рис.) переважає частка перевезень залізничним (близько 51 %) та автомобільним (більше 32 %) транспортом, а частка перевезень трубопровідним транспортом коливалася упродовж періоду дослідження від 12 до 16 %, а водним транспортом – була на рівні 0,9 %.

■ Залізничний □ Автомобільний ■ Водний □ Трубопровідний ■ Авіаційний

Рис. Структура обсягів перевезених вантажів за видами транспорту у 2021 р., %

Основна мета логістичної діяльності базується на використанні основного правила логістики – правила «7R»:

- потрібний товар (right product);
- потрібної якості (right quality);
- в потрібній кількості (right quantity);
- повинен бути доставлений в потрібний час (right time);
- в потрібне місце (right place);
- потрібному споживачу (right customer);
- з потрібним рівнем затрат (right cost).

У 2021 р. спостерігалася більш широке застосування процесів автоматизації в управлінні транспортування та складування з використанням різних цифрових технологій у кожному сегменті логістичного ланцюга. Так як поєднання логістики та сучасних інформаційних технологій надає можливість суб'єктам господарювання покращити свої конкурентні переваги.

Одним із важливих питань логістичного управління діяльністю суб'єктів агропромислового комплексу є управління логістичними процесами запасів, яке ґрунтується на застосуванні різних методик.

Пропонуємо використовувати методіку ABC-аналізу для управління запасами. Метод ABC передбачає проведення класифікації запасів за категоріями А, В, С залежно від їх вартості, так як серед усієї сукупності запасів найбільша їх вартість припадає на відносно невелику їх кількість. До категорії А відносяться по черзі (в порядку зниження частки) запаси доти, доки загальна частка їх сукупності не досягне 80 %. До категорії В відносять запаси, доки їх загальна частка в загальній потребі не досягне 15 %, і до категорії С відносять види запасів, які не включені до категорій А і В.

Розподіл на категорії проводиться на основі даних бухгалтерського обліку про кількість, якість та вартість запасів підприємства.

Відповідні дані дозволяють визначити розміри і моменти наступних замовлень. Перша категорія (група А) є найдорожчою серед усієї сукупності, тому потребує більш детального планування, підвищеного та постійного моніторингу з боку менеджера з логістичного управління.

Запаси, що входять до другої категорії (групи В), характеризуються середнім рівнем вартості й потребують періодичного і менш детального контролю.

Запаси, віднесені до третьої категорії (групи С), не потребують значного контролю з боку менеджера, оскільки запаси цієї групи мають найнижчу вартість, але вони є найбільш численними за обсягами.

Застосування АВС-методу забезпечує ефективну організацію роботи складського господарства та логістичних процесів (закупок і збуту), так як дозволяє упорядкувати запаси відповідно до визначених критеріїв для покращення точності планування, організації, контролю обсягів та скорочення логістичних витрат [1].

Таким чином, сутність методу АВС-аналізу полягає у розподілі контролю над запасами на ті, які потребують постійного контролю, та ті, для яких контроль можна проводити з періодичною частотою шляхом поділу останніх на групи відповідно до класифікаційної ознаки. АВС-аналіз дає змогу визначити, які види запасів доцільно зберігати на центральному складі підприємства, оскільки за наявності кількох складів обсяг страхового запасу скорочується, коли товари з незначним обсягом реалізації розміщуються на меншій кількості місць для зберігання.

Також до важливих питань логістичного управління діяльністю суб'єктів агропромислового комплексу є мінімізація логістичних витрат. Управлінські рішення щодо мінімізації логістичних витрат ґрунтуються на результатах проведеного аналізу.

Пропонуємо аналітичні дослідження проводити у такій послідовності:

- аналіз структури логістичних витрат (вертикальний аналіз);
- аналіз логістичних витрат у динаміці та в порівнянні з плановими показниками (горизонтальний аналіз) для визначення тенденції зміни;
- факторний аналіз логістичних витрат;
- аналіз показників ефективності логістичних витрат;
- визначення напрямів мінімізації витрат та підвищення ефективності застосування логістичної системи (розробка проекту управлінських рішень).

На нашу думку, для дослідження впливу факторів на зміну логістичних витрат доцільно використовувати детерміновану адитивну семифакторну модель логістичних витрат [2].

$$ЛВ = З + В + РП + ФПВ + С + Т + Ю, \quad (1)$$

де ЛВ – загальна величина логістичних витрат;

З – логістичні витрати на етапі закупівлі;

В – логістичні витрати на етапі виробництва;

РП – логістичні витрати на етапі розподілу і продажу;

ФПВ – логістичні витрати на етапі формування первісної вартості;

С – логістичні витрати на етапі складування;

Т – логістичні витрати на етапі транспортування;

Ю – логістичні витрати на етапі інформаційного обслуговування.

Абсолютна зміна факторних показників (ΔZ , ΔB , $\Delta PП$, $\Delta ФПВ$, ΔC , ΔT , $\Delta Ю$) буде результатом їх впливу на зміну результативного показника ($\Delta ЛВ$).

Логістичну систему оцінюють за такими основними критеріями, як якість, швидкість та мінімізація витрат.

Якість обслуговування характеризується досконалим виконанням замовлення за всіма операціями порівняно з прогнозованим рівнем якості обслуговування (точності виконання логістичних операцій).

Оцінка логістичного процесу за часом вимірюється величиною фонду робочого часу на виконання операцій (сумою всіх операцій, які виконуються у бізнес-процесі виконавцями, та визначається у людино-годинах).

Аналіз ефективності логістичного процесу передбачає зіставлення фактичного та бюджетного рівнів логістичних витрат.

Для розрахунку взаємного впливу трьох факторів ефективності загальну ефективність логістичного процесу представимо як добуток значень показників ефективності за кожним чинником.

Ефективність логістичного процесу запасів можна визначити таким чином:

$$ЕЛП_{зап} = K_{тво} \times K_{чт} \times K_{вблв}, \quad (2)$$

де $ЕЛП_{зап}$ – ефективність логістичного процесу запасів;

$K_{тво}$ – коефіцієнт точності виконання замовлення за всіма операціями (показує наявність помилок порівняно із загальною кількістю виконаних операцій);

$K_{чт}$ – коефіцієнт часової тривалості логістичного процесу запасів порівняно із розрахунковою тривалістю;

$K_{вблв}$ – коефіцієнт виконання бюджету логістичних витрат (розраховується як відношення суми фактичних логістичних витрат до суми логістичних витрат, які передбачені бюджетом логістичного процесу запасів).

Одержані значення розрахункових коефіцієнтів ($K_{тво}$, $K_{чт}$, $K_{вблв}$) можуть дорівнювати 1, бути нижчими або вищими за неї. Одержання значень коефіцієнтів, рівних 1, свідчить про наближення до стандарту основних характеристик оцінки логістичного процесу. Якщо значення коефіцієнтів перевищують нормативне значення, то це свідчить про те, що логістичний процес проведений із незначним рівнем помилок у логістичних операціях, у коротшому часовому проміжку та з меншою сумою витрат. Одержання значень розрахункових коефіцієнтів менше 1 свідчить про наявність більшої кількості помилок у логістичному процесі (порівняно з допустимим рівнем), збільшення часової тривалості логістичного процесу порівняно із розрахунковою тривалістю та про перевищення бюджету логістичних витрат.

Рівень логістичних витрат впливає на фінансово-економічний стан підприємства та його конкурентоспроможність. Скорочення логістичних витрат та підвищення на цій основі рівня прибутковості діяльності покращує фінансові можливості підприємства, розширює його господарську самостійність.

Таким чином, основною метою розвитку логістики в економіці є зменшення логістичних витрат у кінцевій вартості продукції, а також підвищення транзитного потенціалу. При цьому велика увага розвитку логістики та вдосконаленню її інфраструктури повинна приділятися з боку держави.

В умовах воєнного стану працююча економіка та логістика є одними з визначальних умов для перемоги України. Важливими критеріями стійкості логістичного бізнесу є здатність оперувати змінами в межах чотирьох площин: люди, інфраструктура, безпека, законодавство [3]. Кожна з них має зовнішній вплив і внутрішні процеси, які тісно переплітаються між собою. Аналізуючи всі фактори впливу на діяльність логістичних компаній, варто виділяти ці гілки, адже зовнішні фактори – це те, що компанія повинна враховувати, але її вплив не значний, внутрішні фактори – це цільові напрями управління у компанії, на які вона впливає в першу чергу.

Список використаних джерел:

1. Левченко З.М., Тютюнник С.В., Дугар Т.Є., Романченко Ю.О. Логістичні питання організації обліку запасів. *Бухгалтерський облік як наука: від основ до наукової картини світу*: колективна монографія / за заг. ред. В.Я. Плаксієнка. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. С. 236-305.

2. Тютюнник С.В., Левченко З.М., Дугар Т.Є. Обліково-аналітичне забезпечення логістичних витрат. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством* : Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 14 – 15 квітня 2022 р. Полтава, 2022. С. 255-257.

3. Качан Н. Логістичні послуги в Україні: знищити не можна вистояти. URL: <https://blog.liga.net/user/nkachan/article/44260>.